

## سخن روز

### حکومت را باید از دین جدا ساخت تا

وجود انسانی ، آزاد و آفریننده بشود

درجامعه ای که حکومت از دین، جدا ساخته نشده است ، وجود  
آفریننده و آزاد انسان ، بکارنخواهد افتاد

فرهنگ ایران ، به « سرچشمه آفریننگی در هر انسانی » ، دین میگفت « دائنا=دا+نا » که همان واژه « دین » باشد ، به معنای « نای نوآور و مبدع ، یا نای اندیشنده ». نای ، اصل زایندگی و آفریننگی و موسیقی بود . سپس ، این نام را به « آموزه هائی » دادند که باید به آن ها ایمان آورد ، و با این ایمان ، گواهی برآن داد که :

انسان ، سرچشمه آفریننگی بینش » نیست . در واقع ، دین جعلی ، باید جانشین دین حقیقی شود . امروزه ، باید در کشورهای اسلامی ، ایمان به این دین جعلی داشت ( الله ، جاعل است ) ، تا حق به زنده بودن در آن اجتماع و حق عضویت در آن اجتماع را داشت . به عبارت دیگر ، باید به آن گواهی داد که : من همیشه در زندگی ام خواهم کوشید که ، سرچشمه آفریننده بینش تازه نباشم ، و بر ضد آفریننگی خود ، پیکار کنم به همین علت ، هرچه من از این پس میاندیشم ، باید مشتق از آن آموزه باشد ، و برای درستی هر اندیشه ام باشی که از آن آموزه و یا کتاب بیاورم و گرنه اندیشه ای که از من سرچشمه گرفته ، به خودی خود ، هیچ ارزشی و اعتباری ندارد . این نفی ارجمندی و شرافت انسانست .

« جداسازی دین جعلی از حکومت » ، به هدف « پیوند دادن دین حقیقی با حکومت » است . جمع دین جعلی و حکومت با هم ، جعلی سازی حکومت است . حکومت ، هنگامی جعلیست که از خردمندان ، سرچشمه نگرفته باشد دین جعلی ( دینی که استوار بر ایمان است ) ، حکومت را نیز ، جعلی و ساختگی میسازد . حکومت ، برپایه این اندیشه ، بنا میشود که « انسان ، سرچشمه آفریننده بینش » است ( یعنی بازگشت به دائنا ، که به معنای وجود انسان زاینده و آفریننده در هر

انسانی است ) . مسئله ما ، این نیست که خود را با « دین جعلی »، که سده ها حاکم بر جامعه است « ، سازگار و هم آهنگ سازیم . بلکه مسئله ما ، این نیست که دوباره « دین حقیقی مان را که همان وجdan زاینده و نوآفرین است » در خود ، جوشان و فوران سازیم .

مسئله بنیادی ما ، تضاد « دین ایمانی » و « دین حقیقی یا وجودان آفریننده » است . دین حقیقی ، بیان اصالت انسان ، بیان آفرینندگی انسان ، بیان خودجوش بودن بینش از انسان است . این دین ( سرچشمۀ آفرینندگی بینش ) در هر انسانی ، پوشیده است ، و کسی آنرا نمیشناسد که به آن گواهی

یا شهادت بدهد به دین حقیقی ، هیچکس گواهی نمیدهد ، و نیازی به گواهی ندارد . انسان به

چیزی گواهی میدهد که ثابت و سفت است و آنرا میشناسد و حق ندارد آنرا تغییر بدده

انسان ، به دین ساختگی ، گواهی میدهد که چیره بر اجتماع و آگاهبود او است ، و انسان ، همیشه به آن تظاهر میکند ، و بقول مشهور ، همنونگ جماعت میشود ، و جامه ای را که همه

یکنواخت به تن کرده اند ، او نیز میپوشد ، و بدینسان ، در رفتار و گفتار و کردارش ، همیشه به ایمانش ، شهادت میدهد . « دین ساختگی » را عرفا ، « شریعت » مینامیدند ، و دین حقیقی را ،

حقیقت . شریعت ، بهترن باشد ، حقیقت بهر دل باشد ( عطار ) زیستن در این تضاد و تنش ،

زیستن همیشگی ایرانیان در دروغ و ریا و نفاق بوده است همه اشعار عطار و مولوی ، حکایت از درد و عذاب از این تضاد و تنش میکند . این نیست که باید ، امکان پیدایش دین حقیقی ( سرچشمۀ

درونه انسان از نو ، جوشان شود ) داده شود بدین علت است که « جداسازی حکومت از دین ایمانی و جعلی ، در واقع ، بازشدن و شکوفاشدن سرچشمۀ آفرینندگی بینش در هر انسانی ، و

بازگشت به دائنا ( تجربه اصلی که فرهنگ ایران از دین داشته است ) است . حکومت ، از دین ساختگی استوار بر ایمان ، رها ساخته میشود ، تا دین حقیقی که سرچشمۀ آفرینندگی بینش از

خود انسان است ، نیرو به حکومت برساند . حکومت ، از این پس از شیره جان و جدان زاینده خود انسان ، تغذیه میگردد . این نیست که دین ساختگی ، از این جابجاشدن ، میترسد و خطر وجودی خود را در می یابد